

Zespół Ośrodków Wsparcia w Piastowie

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ZESPOŁU OŚRODKÓW WSPARCIA
W PIASTOWIE ZA ROK
2021**

Spis treści

WSTĘP	3
I. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ZESPÓŁ OŚRODKÓW WSPARCIA	4
II. TEORIA, DEFINICJE, POJĘCIA W ZAKRESIE PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ KRYZYSIE	7
III. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ZESPÓŁ OŚRODKÓW WSPARCIA W PIASTOWIE W 2021 ROKU	15
IV. STATYSTYCZNE WYNIKI W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ	23
V. PODSUMOWANIE REALIZACJI DZIAŁAŃ. UWAGI, PLAN	28
VI. BIBLIOGRAFIA	30

WSTĘP

Zespół Ośrodków Wsparcia w Piastowie jest jednostką budżetową samorządu terytorialnego łączącego dwie instytucje tj. Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, która swoją działalność rozpoczęła w 2006 r. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia obejmuje swoim działaniem teren całego województwa mazowieckiego, jak też we współpracy z innymi Specjalistycznymi Ośrodkami Wsparcia przyjmuje osoby doznające przemocy z terenu całego kraju. Ośrodek Interwencji Kryzysowej zaś obejmuje swoim działaniem teren Powiatu Pruszkowskiego. Zespół Ośrodków Wsparcia zapewnia szeroki wachlarz pomocy. Do ośrodka przyjmowane są osoby bez skierowania oraz bez względu na dochód. Kierując się rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie zapewnia świadczenia w postaci wyżywienia, odzieży i w razie konieczności obuwia, środki higieny osobistej oraz środki czystości. Osoby nie przekraczające aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust 1 podk.1 Ustawy z dnia

12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, otrzymują całość świadczeń. Beneficjenci Ośrodka mają zapewnione bezpłatne wsparcie. Ośrodek zapewnia wszechstronną pomoc osobom zgłaszającym się do Ośrodka stanowią specjaliści psychologii, pedagogiki, spraw socjalnych, prawa i psychiatrii.

Kadra zespołu Ośrodków Wsparcia w 2021 składa się z następujących specjalistów:

Dyrektor - Katarzyna Wiśniewska,

Główna księgowa - Elżbieta Szawłowska,

Psycholog - Anna Serwach,

Psycholog - Anna Uljasz,

Psycholog - Marzena Żuk,

Psycholog - Paulina Wypychewicz,

Psycholog - Aneta Rostowska,

Psycholog - Mateusz Nogieć,

Terapeuta - Dawid Urbanowski,

Terapeuta - Marcin Tankielun,

Pedagog - Izabela Makaruk,

Pracownik socjalny - Małgorzata Miros,

Psychiatra - Barbara Marciniak,

Radca prawny - adw. Kazimiera Wichrowska,

Radca prawny- Marek Lenarczyk.

I. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ZESPÓŁ OŚRODKÓW WSPARCIA

Zadania statutowe Zespołu Ośrodka Wsparcia:

Z usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej mogą korzystać:

- a) osoby, które znalazły się w nagłym lub przewlekłym kryzysie psychicznym,
- b) osoby doświadczające przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej,
- c) ofiary gwałtów, wypadków, napadów, katastrof,
- d) dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe zagrożone niedostosowaniem społecznym,
- e) osoby zagrożone przestępstwami, handlu ludźmi i pracy niewolniczej,
- f) osoby przeżywające stratę bliskiej osoby (rozstanie, śmierć),
- g) osoby przeżywające trudności małżeńskie,
- h) rodzice z trudnościami wychowawczymi,
- i) osoby przeżywające gwałtowną, niekorzystną zmianę w życiu (utrata pracy, zagrożenie ciężką chorobą, odejście dzieci z domu),
- j) osoby po próbach samobójczych i ich rodziny.

Z usług Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia mogą korzystać:

- 1) osoby dotknięte przemocą i jej skutkami polegającymi na
 - a) zagrożeniu życia i zdrowia,
 - b) naruszeniu godności, nietykalności cielesnej, wolności, w tym seksualnej,
 - e) powstaniu szkody w zdrowiu fizycznym i psychicznym i krzywdzie moralnej
- 2) osoby stosujące przemoc
 - a) zapobieganie kontaktowania się z osobami pokrzywdzonymi,
 - b) oddziaływania korekcyjno-edukacyjne,
 - c) oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne.

Rodzaje form pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej:

- a) pomoc ambulatoryjna,
- b) pomoc całodobowa,
- c) pomoc psychologiczna, prawna, pedagogiczna, socjalna, psychiatryczna,
- d) podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych dotyczących mieszkańców Powiatu Pruszkowskiego,
- e) zajęcia pedagogiczne dla dzieci i młodzieży,
- f) grupy wsparcia,
- g) grupy edukacyjne,
- h) warsztaty wychowawcze,
- i) treningi pedagogiczno- psychologiczne.
- j) pobyt do 3 miesięcy,
- k) okresowy pobyt dla 6 osób,¹
- l) wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabawy dla dzieci i miejscem do nauki,
- ł) dostęp do łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci,
- m) dostęp do w pełni wyposażonej kuchni,
- n) wyżywienie i odzież oraz środki higieny osobistej i środki czystości.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie zapewnia

1. W zakresie interwencyjnym.

- a) zapewnienie schronienia osobie doświadczającej przemocy w rodzinie oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania,

b) ochronę osoby doświadczającej przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc w rodzinie,

c) rozpoznanie sytuacji osoby doświadczającej przemocy w rodzinie i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa osoby doświadczającej przemocy lub jej dzieci pozostających pod jej opieką.

2. W zakresie terapeutyczno-wspomagającym.

a) pomoc ambulatoryjna,

b) pomoc całodobowa,

c) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, pedagogicznej, socjalnej, psychiatrycznej,

d) zajęcia pedagogiczne dla dzieci i młodzieży,

e) grupy wsparcia.

3. W zakresie potrzeb bytowych.

a) pobyt do 3 miesięcy z możliwością przedłużenia w zależności od sytuacji rodziny,

b) wspólne pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabawy dla dzieci i miejscem do nauki,

c) dostęp do łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci,

d) dostęp do w pełni wyposażonej kuchni,

e) wyżywienie i odzież oraz środki higieny,

f) okresowy pobyt dla 6 osób¹.

¹ Ośrodek może zapewnić łącznie 16 miejsc. 12 miejsc + 4 łóżeczka dziecięce.

II. TEORIA, DEFINICJE, POJĘCIA W ZAKRESIE PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ KRYZYSIE

Przemoc w rodzinie jest pojęciem wieloznacznym oraz niejednorodnym. Przemoc domowa to pojęcie, które odnosi się do dysfunkcji w rodzinie, należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. W funkcjonowaniu rodziny zaburzenie to istniało od zawsze oraz było czynnikiem szkodliwym w relacjach międzyludzkich. Zjawisko to przyczynia się do naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w przypadkach, które są skrajne prowadzi do poważnego uszczerbku na zdrowiu oraz do zabójstw.

Przez wiele lat temat przemocy w rodzinie był pomijany oraz spychany na margines w relacjach społecznych. Z relacji osób doświadczających przemocy jasno wynika, że dom rodzinny, który powinien być oazą spokoju, miejscem akceptacji emocji, wyrażeniem własnych potrzeb, stał się miejscem zagrożenia, terroru, lęku i rozpacz, a dramaty, które przedostały się do wiadomości publicznej są uwięzieniem wieloletnich cierpień, tym bardziej, że rozgrywanych w aurze społecznej akceptacji. Według Anny Lipowskiej-Teutsch: „pojęcie przemocy w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić”. Zjawisko przemocy domowej określa się jako każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniechanie, które zagraża życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzi rozwojowi jego osobowości.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218.) przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu Karnego), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

2. Formy przemocy

- 1) Przemoc fizyczna - działanie bezpośrednie, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, przejawiające się zachowaniami o różnym stopniu nasilenia np. wymierzanie policzków, bicie, kopanie itp.

- 2) Przemoc seksualna - wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych np. gwałt, zmuszanie do oglądania filmów, zdjęć pornograficznych itp.
- 3) Przemoc psychiczna – słowne lub niewerbalne groźby użycia przemocy wobec osoby lub tego, co do niej należy; niszczenie obrazu własnej osoby poprzez wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczenie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie, gaslighting.

Gaslighting to rodzaj przemocy psychicznej polegający na takim manipulowaniu drugą osobą, by stopniowo przejmować kontrolę nad jej sposobem postrzegania rzeczywistości. Osoba stosująca ten rodzaj przemocy może udawać, że nie rozumie drugiej osoby („o co ci chodzi, coś sobie wymyśliłeś”), podawać w wątpliwość jej wersję zdarzeń („przecież tak nie było, wymyśliłeś sobie”), odrzucać jej obawy („przesadzasz”, „to szalone”, „masz urojenia”). Działania są prowadzone celowo i ostrożnie, przeplatają się momenty czułości i wściekłości (dla osoby z zewnątrz osoba stosująca taką przemoc może wyglądać na czułego i troskliwego partnera), tak, by osoba doświadczająca takiej przemocy poczuła się dezorientowana, bezradna i niezrozumiana, by przejęła winę na siebie i – w najbardziej zaawansowanym stadium – zakwestionowała swoje zdrowie psychiczne.
- 4) Przemoc ekonomiczna (materialna) – odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwiania bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, ale również niszczenie przedmiotów itp.
- 5) Cyberprzemoc - rodzaj przemocy przez Internet. Agresor straszy, poniża, obraża osobę poprzez komentarze w mediach społecznościowych, czy robienie jej zdjęć lub kręcenie filmów bez jej zgody. Materiały umieszcza na ogólnodostępnych witrynach odwiedzanych przez wiele osób. Napastnicy często przesładują i utrudniają życie swoim ofiarom również wysyłając im obraźliwe SMS-y lub e-maile. Podobnie jak przemoc fizyczna, cyberprzemoc ma wzbudzić poczucie zagrożenia.

3. Cykle przemocy w rodzinie

Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy w rodzinie opisała pewne cyklicznie pojawiające się w ich związkach zdarzenia. Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

1) Faza narastania napięcia.

Tę pierwszą fazę cyklu przemocy charakteryzuje coraz większa ilość sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Partner staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na partnerce: może ją poniżać, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie partner może więcej pić alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

Przykład: Dlaczego te gazety leżą tu na stole? Ile razy mam Ci powtarzać, że nie tu jest ich miejsce! Ale ty oczywiście jesteś taka głupia, że nawet takiej prostej rzeczy nie potrafisz dobrze zrobić! No tak, ale czego więcej się można spodziewać po takiej, jak ty. Sprzątaj to natychmiast, bo jak nie to popamiętasz lepiej mnie nie denerwuj.

Reakcją partnerki najczęściej jest to, że za wszelką cenę stara się jakoś opanować sytuację. Zaczyna przeproszać partnera za swoje zachowanie, uspokajać go, wywiązywać się z wielką starannością ze swoich obowiązków i zachcianek partnera. Zaczyna jakoś usprawiedliwić swoje zachowania. Ciągłe zastanawia się co jeszcze może zrobić, aby tylko nie doszło do wybuchu agresji, skrzywdzenia jej i dzieci. Tłumaczy sobie powody, przez które partner jest taki nerwowy, poirytowany czynnikami zewnętrznymi: miał generalnie zły dzień, to przez alkohol, miał ciężki dzień w pracy.

Przykład: Dobrze, ale proszę Cię uspokój się już, nie krzycz. Co sobie o nas sąsiedzi pomyślą. A te gazety to ja już sprzątam! Masz rację, one nie powinny tu leżeć, zagracają nam tylko stół. Ale wiesz nie miałam czasu ich posprzątać, bo zajęłam się obiadem. Zobacz już ich nie ma! Przepraszam Cię, postaram się, żeby na drugi raz nie kłaść ich w tym miejscu. A teraz na zgodę zrobię ci coś pysznego na obiad, to co najbardziej lubisz, ale nie gniewaj się już na mnie.

Zdarza się, że u niektórych kobiet w tej fazie pojawia się wiele dolegliwości psychosomatycznych (*brak wyjaśnienia fizycznej przyczyny dolegliwości, w których tłem przypadłości są problemy psychologiczne*), takich jak ból żołądka, głowy, bezsenność, zaburzenia w rytmie oddychania, ból w klatce piersiowej, utrata apetytu. Inne kobiety stają się apatyczne, przygnębione lub odwrotnie bardzo nerwowe, spięte, niespokojne. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia.

Czasem zdarza się, że kobiety wywołują same w pewnym momencie kłótnie po to, żeby "mieć to wszystko już za sobą". Osoba doznająca przemocy w rodzinie nie ponosi odpowiedzialności za to, że partner stosuje przemoc. Odpowiedzialność za swoje zachowanie ponosi jedynie osoba, która się go dopuszcza. Często jest tak, że mimo wielu różnych starań osoba stosująca przemoc nie jest w pełni zadowolona z tego, co robi partnerka. Kobieta, która stara się za wszelką cenę odgadnąć myśli i zachcianki partnera traci wiele czasu i energii wewnętrznej, jej potrzeby przestają się liczyć.

2) Faza ostrej przemocy.

W tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust. Zachowanie jego staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej. Kobieta ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić partnera i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi: przeprasza, stara się uspokoić partnera, jest miła, uprzejma, czy też biernie się poddaje stosowanej przemocy, nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego złość, frustracja narastają coraz bardziej.

Po zakończeniu wybuchu przemocy partnerka często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona.

Skutki doznanej przemocy mogą być różne, te fizyczne, to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

To osoba, która stosuje przemoc jest odpowiedzialna za swoje zachowanie. Nic nie usprawiedliwia stosowania przemocy.

3) Faza miodowego miesiąca.

W momencie, kiedy osoba stosująca przemoc wyładowała już swoje emocje i wie, że przekroczyła różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać partnerkę za to co zrobiła, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje, że to już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie, co się z nim stało. Stara się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania.

W tej fazie osoba stosująca przemoc zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dbą o osobę doświadczającą przemocy, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne, itp. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwe, są świeżo zakochaną parą.

Dzięki takiemu zachowaniu partnera kobieta zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany się zmienił i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i zespolenie z partnerem. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Widzi go takiego jakiego chce go widzieć, w końcu on jest nie tylko agresorem, lecz nieraz udowodnił, że potrafi być miły i dobry.

Jeśli wcześniej kobieta weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawa rozwodowa itp.) w tej fazie może się wycofać z tych działań wierząc, że sytuacja wróciła do normy i przemoc już nie powróci.

Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia.

Ta faza cyklu przemocy ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że osoba stosująca przemoc zmieni się. Łatwo pod wpływem tego, co dzieje się w tej fazie, zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów.

Prawdziwym zagrożeniem, jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemnością przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

Opracował: Zespół Stowarzyszenia "Niebieska Linia"

W sytuacji psychologicznej osób doświadczających przemocy występują powtarzające się zjawiska takie jak syndrom wyuczonej bezradności, zjawisko „prania mózgu”, czy zespołu stresu pourazowego (PTSD).

Syndrom wyuczonej bezradności - syndrom ten oznacza poddanie się, unikanie aktywności. U osoby powstają przekonania i myśli odnośnie bezskuteczności jakichkolwiek działań. Osoba nabiera słuszności, iż to co właśnie wykonuje nie ma sensu, oraz podejmuje rezygnację z kolejnych prób poprawy sytuacji.

Zjawisko „prania mózgu” - osoba manipulująca wywiera wpływ na osobę manipulowaną tak aby działa zgodnie z jej oczekiwaniami. Osoby poddane temu zjawisku często zmieniają swoje postawy, potrzeby, uczucia, uważają, że są niewydolne złe, czują się winne zaistniałej sytuacji.

Zespół stresu pourazowego (PTSD) - pojęcie to zostało wprowadzone w 1980 roku przez Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne. Cierpią na nie między innymi osoby doświadczające przemocy domowej. Zaburzenie to powstaje w sytuacji zetknięcia się człowieka narażonego na utratę życia lub zdrowia, gdy obserwujemy zranienie, zagrożenie życia, nagłą śmierć bliskich osób.

3. Definicja Interwencji Kryzysowej

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 (Dz. U. z 2004 nr 64 poz. 593) definiuje interwencję kryzysową jako „zespół działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania się występujących dysfunkcji”. Jako forma pomocy psychologicznej, interwencja kryzysowa polega na czasowo ograniczonym kontakcie terapeutycznym, skoncentrowanym na problemie wywołującym

kryzys, w którym dochodzi do konfrontacji osoby z doświadczanym kryzysem i w efekcie do jego rozwiązania. Redukcja symptomów i przywrócenie równowagi psychicznej zapobiega dalszej dezorganizacji. Interwencja kryzysowa powinna mieć również właściwość zapobiegawczą, w charakterze prewencji wtórnej i prewencji pierwotnej. Prewencja wtórna ma na celu zapobieganie pogłębianiu się patologii w konsekwencji poszczególnych nierozwiązanych kryzysów, natomiast prewencja pierwotna to zapobieganie rozwojowi kryzysów i patologizacji w wymiarze ogólnospołecznym.

Klasyczny model interwencji kryzysowej polega na zapewnieniu wsparcia emocjonalnego, poczucia bezpieczeństwa, zredukowania lęku i umiejętności samodzielnego radzenia sobie w kryzysie psychologicznym polegającym na utracie ważnego celu życiowego, obiektu miłości, światopoglądu, religii, ale też rozczarowanie wybraną drogą życiową.

Według teoretyków kryzysu powinno wystąpić kilka cech, które pozwolą nam go rozpoznać. Są to: obecność ostrego wydarzenia krytycznego lub przewlekłego stresu, odczuwanie wydarzenia jako nieoczekiwanego, spostrzeganie sytuacji jako utraty lub zagrożenia, poczucie niepewności co do przyszłości, poczucie utraty kontroli, nagłe naruszenie rutynowych sposobów zachowania, stan napięcia emocjonalnego trwający przez jakiś czas, konieczność zmiany dotychczasowych sposobów funkcjonowania. Podsumowując: kryzys, (według Geralda Caplana, amerykańskiego psychiatry, jednego z twórców interwencji kryzysowej, który opracował schemat przebiegu reakcji kryzysowej), to sytuacja, która powstaje wtedy, gdy jakaś osoba na drodze do osiągnięcia ważnych celów życiowych napotyka przeszkody i nie jest w stanie tych przeszkód przezwyciężyć za pomocą dotychczasowych metod rozwiązywania problemów; kryzys powoduje, iż osoba traci równowagę w jakiej się znajduje i wchodzi w stan braku równowagi i dezorganizacji. Najczęściej trudne sytuacje, zagrażające życiu i zdrowiu człowieka są sprawdzianem dojrzałości. Większość kryzysów, które przeżywamy, jesteśmy w stanie rozwiązać sami, bez pomocy z zewnątrz. Niektórzy autorzy twierdzą, że im człowiek wrażliwszy i inteligentniejszy, tym więcej kryzysów przeżywa. Jednak niektóre z nich, zwłaszcza kryzysy egzystencjalne (dotyczące sensu życia), jeśli występują wraz z dużym zagrożeniem suicydalnym, wymagają profesjonalnej interwencji.

Etapy przebiegu sytuacji kryzysowej:

1. W początkowym etapie reakcją na wystąpienie jakiejś przeszkody, trudności, wydarzenia losowego (np. śmierć bliskiego, odejście ukochanej osoby, brak pracy) jest zdziwienie, zdumienie. Sprawdzone źródła pomocy okazują się niewystarczające. Osoba nie zdaje sobie jeszcze sprawy z tego, co się stało. Napięcie bardzo szybko narasta.
2. Osoba zaczyna przeżywać poczucie bezradności, niezrozumienia, osamotnienia. Obniża się poczucie własnej wartości i przeżywa siebie jako pokonaną. Zwykłe mechanizmy obronne nie spełniają swej roli. Wyczerpane są siły psychiczne. Następuje kulminacja napięcia, lęku, poczucia zagrożenia.
3. Okres wyrównania, odrętwienia, koncentrowania się na trudnościach. Osoba nie jest w stanie dostrzec innych możliwości rozwiązania swoich problemów. Uważa, że nic nie można już zmienić. Brak jej energii do podjęcia jakichkolwiek działań.
4. Osoba szuka ulgi. Jest wyczerpana życiem w ciągłym napięciu. Podejmuje działania, które choć na trochę przyniosą jej ulgę. Najczęściej są to działania o naturze destrukcyjnej (np. picie alkoholu, zażywanie narkotyków, zachowania agresywne i autodestrukcyjne). Uruchamiane są patologiczne mechanizmy obronne, które z czasem mogą przejść dominującą rolę. U osób, które podjęły właśnie takie działanie, rodzi się często poczucie niższości, niemocy. Niewykorzystanie szans powoduje narastanie uczucia frustracji, pustki, złości.
5. Osoba podejmuje działania mające na celu redukcję napięcia, doznanie ulgi. Są to działania konstruktywne. Najczęściej jest to: przeorientowanie strategii, aktywna eksploracja rzeczywistości i poszukiwanie informacji, wyrażanie pozytywnych i negatywnych emocji, poszukiwanie pomocy u innych, podzielenie sytuacji na fragmenty i stopniowe rozwiązywanie, rozpoznawanie u siebie symptomów zmęczenia i dezorganizacji, co ułatwia sterowanie własną aktywnością, plastyczność i gotowość do wprowadzania zmian w sobie, zaufanie do siebie, wzmacnianie własnej motywacji do zmiany. Do głosu dochodzą przeorientowane mechanizmy obronne. Osoba rozwiązuje problem w nowy dla siebie sposób. Zaczyna funkcjonować na nowym, wyższym poziomie.

III. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ ZESPÓŁ OŚRODKÓW WSPARCIA W PIASTOWIE W 2021 ROKU.

1.Wprowadzenie

Rok 2021 był drugim rokiem trwania pandemii, która miała wpływ na działania podejmowane przez pracowników Ośrodka. Mimo wielu wprowadzonych ustawowo obostrzeń (Ustawa z dnia 22 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem i przeciwdziałaniem zwalczaniu COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 374) oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem pandemii) z zachowaniem wszystkich wymogów sanitarnych Zespół Ośrodków Wsparcia funkcjonował i był dostępny dla klientów potrzebujących specjalistycznej pomocy. Oprócz kontaktu osobistego, w trybie ambulatoryjnym, klienci Ośrodka mieli także możliwość odbycia konsultacji telefonicznie i mailowo. Przez cały czas osoby doświadczające przemocy i będące w sytuacji kryzysu miały możliwość uzyskania schronienia i pobytu. W ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2023 działania były realizowane w drugiej połowie roku, z zachowaniem wszelkich wymogów sanitarnych (zachowanie obowiązującej odległości, dezynfekcja rąk, zakrywanie nosa i ust maseczką).

2. Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej na terenie Powiatu Pruszkowskiego i całego kraju:

- a) Sąd Rejonowy w Pruszkowie,
- b) Prokuratura Rejonowa w Pruszkowie,
- c) Komisariaty Policji z terenu Powiatu,
- d) OPS z terenu Powiatu,
- e) PCPR w Pruszkowie,

- f) świetlica socjoterapeutyczna w Piastowie,
- g) szkoły podstawowe, gimnazja, technika i licea z terenu Powiatu,
- h) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pruszkowie,
- i) Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- j) La Strada – Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu,
- k) Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”,
- l) Fundacja „Dajemy dzieciom siłę”,
- m) Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie, Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie z terenu kraju,
- n) Zespoły Interdyscyplinarne z terenu Powiatu Pruszkowskiego,
- o) Pruszkowskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „SOCJUS”.

3. Spotkania rodzinne w Zespole Ośrodków Wsparcia

Od 2007 roku w siedzibie Zespołu Ośrodków Wsparcia w Piastowie współpracując z Sądem Rejonowym w Pruszkowie udzielamy miejsca na spotkania rodzinne. Ich celem jest zabezpieczenie kontaktów dziecka z jednym z rodziców w sytuacji konfliktu między rodzicami. Spotkania odbywają się w obecności specjalisty Zespołu Ośrodków Wsparcia. W 2021 roku Sąd zwrócił się do Zespołu Ośrodków Wsparcia z zapytaniem o możliwość zorganizowania spotkań dla dwóch rodzin i zgodnie z ustaleniami i postanowieniem Sądu spotkania jednej rodziny odbywały się dwa razy w miesiącu i trwały 2 godziny każde. Odbyły się 23 spotkania.

4. Konsultacje dla par i rodzin w Zespole Ośrodków Wsparcia

Od 2010 roku uruchomione zostały spotkania terapeutyczne dla par przeżywających trudności i konflikty, mające na celu pomoc partnerom w konstruktywnym rozwiązywaniu ich

problemów, poprawie jakości wzajemnych relacji oraz wyjście z kryzysu. W 2021 roku w spotkaniach terapeutycznych wzięło udział 10 rodzin i 4 pary. Odbyło się łącznie 81 spotkań.

5. Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2023

Rada Powiatu Pruszkowskiego w dniu 20 lutego 2018 roku Uchwałą Nr XLII/346/2018 przyjęła Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2023. Program został opracowany przez Powiatowy Zespół do spraw wdrażania Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2023 przy współudziale specjalistów Zespołu Ośrodków Wsparcia z siedzibą w Piastowie. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań nakierowanych zarówno na osobę doznającą przemocy, jak i na edukację oraz korygowanie agresywnych postaw i zachowań osób stosujących przemoc. Zaplanowano w nim realizację zadań zmierzających do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Pruszkowskim, a także szereg działań profilaktycznych głównie mających na celu podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

W ramach Programu w 2021 roku odbyły się następujące wydarzenia:

- a) Prowadzono punkty konsultacyjne dla mieszkańców Powiatu Pruszkowskiego, które działały w jedną lub dwie soboty w miesiącu w godzinach 09.00 – 14.00 lub 10.00 – 15.00 (częstotliwość była uzależniona od sytuacji pandemicznej w Polsce oraz związanych z nią zarządzeń Dyrektora Ośrodka). W 2021 roku punkt konsultacyjny był prowadzony w następujących terminach: 27.02.2021, 24.04.2021, 12.06.2021, 14.07.2021, 4.09.2021, 2.10.2021, 6.11.2021, 27.11.2021, 4.12.2021, 11.12.2021, 18.12.2021. Mieszkańcy Powiatu Pruszkowskiego mogli skorzystać z konsultacji: psychologicznych, pedagogicznych oraz socjalnych.
- b) Przeprowadzono dwie edycje Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2021-2023 przyjętego Uchwałą Rady Powiatu

Pruszkowskiego nr. XXVIII.231.2021. Program został przeprowadzony w warunkach wolnościowych .

- Pierwsza edycja została przeprowadzona w dniach 18.09.2021 – 17.10.2021 roku w Środowiskowym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brwinowie. Zostało zakwalifikowanych 12 osób, program ukończyło 9.

- Druga edycja została przeprowadzona w dniach 03.11.2021 – 28.11.2021 roku w Raszynie w siedzibie Raszyńskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Arka”. Zakwalifikowanych zostało 12 osób, program ukończyło 9.

Program jest eklektyczną formą oddziaływań, która skupia w sobie zarówno autorskie pomysły osób realizujących program, elementy procesu grupowego, jak i doświadczenia takich nurtów pracy z osobami stosującymi przemoc, jak: podejście skoncentrowane na rozwiązaniach, program Duluth, Trening Zastępowania Agresji, terapia poznawczo – behawioralna, podejście Marshalla Rosenberga „Porozumienie bez przemocy”. Oddziaływania te miały na celu psychoedukację osób stosujących przemoc w rodzinie w kierunku zmiany zachowań typu przemocowego na rzecz partnerstwa i poszanowania wobec domowników, redukcję zachowań przemocowych, zwiększenie kontroli nad zachowaniami agresywnymi, kształtowanie odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe, naukę nowych sposobów rozwiązywania problemów, naukę prawidłowej komunikacji partnerskiej, naukę umiejętności korzystania ze wsparcia społecznego, treningu umiejętności społecznych. Efekty z przeprowadzonych zajęć korekcyjno – edukacyjnych widoczne były poprzez: podejmowanie próby zmiany w postawach i zachowaniu osób stosujących przemoc, uznania faktu stosowania przemocy, zwiększenia odpowiedzialności za własne czyny, stopniową korektę zachowań agresywnych na asertywne, powstrzymywanie się od aktów przemocy wobec innych osadzonych i osób bliskich.

c) Przeprowadzono cztery edycje Programu Psychologiczno-Terapeutycznego Dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2020 – 2023.

- Pierwsza edycja została przeprowadzona w dniach 29.07.2021 – 26.08.2021 roku w Środowiskowym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brwinowie. Do udziału w Programie zostało zakwalifikowanych 8 osób. Wszyscy ukończyli Program.

- Druga edycja została przeprowadzona w dniach 06.09.2021 – 05.10.2021 roku w Środowiskowym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brwinowie. Zakwalifikowanych zostało 9 osób. Wszyscy ukończyli Program.
- Trzecia edycja miała miejsce w dniach 04.11.2021 – 26.11.2021 roku w Raszynie, w siedzibie Raszyńskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Arka”. Zostało zakwalifikowanych 8 osób. Wszyscy ukończyli Program.
- Czwarta edycja została przeprowadzona w dniach 08.12.2021 – 18.12.2021 roku w Brwinowie, w siedzibie Brwinowskiego Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Szansa”. Zakwalifikowano 12 osób, 11 osób ukończyło Program.

Program Psychologiczno-Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie jest integracyjną formą oddziaływań, czerpiących z założeń Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach, modelu Duluth, Treningu Zastępowania Agresji, procesu grupowego, terapii opartej na schematach poznawczych w oparciu o doświadczenia terapeutyczne osób prowadzących. Program był realizowany poprzez: psychoedukację na temat form przemocy, samoobserwację uczestników, ćwiczenia umiejętności społecznych, trening zachowań asertywnych, dyskusję grupową. Oddziaływania miały na celu psychoedukację osób stosujących przemoc w rodzinie w kierunku zmiany zachowania przemocowego na rzecz partnerstwa i poszanowania wobec domowników, redukcję zachowania przemocowych, zwiększenie kontroli nad zachowaniami agresywnymi, kształtowanie odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe, naukę nowych sposobów rozwiązywania problemów, naukę prawidłowej komunikacji partnerskiej, naukę umiejętności korzystania ze wsparcia społecznego, treningu umiejętności społecznych. Efekty z przeprowadzonych zajęć korekcyjno – edukacyjnych widoczne były poprzez: podejmowanie próby zmiany w postawach i zachowaniu osób stosujących przemoc, uznania faktu stosowania przemocy, zwiększenie odpowiedzialności za własne czyny, stopniową korektę zachowań agresywnych na asertywne, powstrzymywanie się od aktów przemocy wobec innych osadzonych i osób bliskich.

d) W ramach lokalnej kampanii „Jedno życie”, która była częścią Międzynarodowej Kampanii „16 dni akcji przeciwko przemocy ze względu na płeć”, we współpracy z Panią Naczelnik Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Małgorzatą Kucharską zorganizowano

3 koncerty online w wykonaniu Piotra „Poison” Plichty. Odbiorcami byli uczniowie szkół ponadpodstawowych Powiatu Pruszkowskiego. Łącznie udział wzięło około 1000 uczniów.

e) Przeprowadzono superwizje dla specjalistów pracujących w Zespole Ośrodków Wsparcia. Odbłyło się 12 spotkań w wymiarze 4 godziny każde.

f) Zorganizowano szkolenie online dla Funkcjonariuszy Policji oraz pracowników jednostek samorządu terytorialnego zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, na temat „Prawne możliwości zobowiązania o opuszczenie lokalu przez sprawcę przemocy domowej”. Prowadzącym był Prokurator Adam Grochola. Łącznie udział w szkoleniu wzięły 184 osoby, w tym: 130 funkcjonariuszy Policji, 45 pracowników Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz 9 specjalistów Zespołu Ośrodków Wsparcia.

g) Dla mieszkańców Powiatu przeprowadzono dwa warsztaty: „Wyrażanie uczuć i emocji” oraz „Warsztat umiejętności interpersonalnych dla osób dorosłych”. Pierwszy warsztat odbył się w dniu 30.10.2021 roku w godzinach 09.00 – 17.00 na terenie świetlicy Komisariatu Policji w Piastowie. Jego celem było rozwijanie umiejętności nazywania emocji, wyrażania swoich i rozumienia stanów emocjonalnych innych osób. W warsztacie wzięło udział 9 osób (6 kobiet i 3 mężczyzn). Drugi warsztat odbył się w dniach 25.09.2021 – 26.09.2021 roku, w godzinach 09.00 – 17.00 na terenie świetlicy Komisariatu Policji w Piastowie. Warsztat miał na celu poprawę porozumiewania się z innymi ludźmi, wyrażania swoich emocji oraz edukację o sposobach komunikowania swoich potrzeb. Wzięło w nim udział 9 osób (same kobiety).

h) W świetlicy Zespołu Ośrodków Wsparcia odbyły się 3 spotkania grupy wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy. Wzięły w nim udział 3 kobiety.

i) W dniu 06.11.2021 roku, na terenie świetlicy Zespołu Ośrodków Wsparcia w Piastowie przeprowadzono „Warsztat rozwiązywania problemów w kontakcie z osobą z niepełnosprawnością i jej rodziną”. Wzięło w nim udział 6 osób. Warsztat miał na celu przekazanie sposobów komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami, omówieniu barier komunikacyjnych doświadczanych w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami i ich rodzinami.

j) Na potrzebę zorganizowanego warsztatu „Rozwiązywanie problemów w kontakcie z osobą niepełnosprawną i jej rodziną” opracowano ulotkę informacyjno-edukacyjną na temat

umiejętności rozwiązywania trudności i problemów w kontakcie z osobami z niepełnosprawnościami. W ramach realizacji programu opracowano również ulotkę edukacyjną na temat tego czym jest przemoc i jak ją rozpoznawać. Zawierała ona także informacje o tym gdzie szukać pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

k) Zorganizowano szkolenie dla policjantów Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie „Pierwszy kontakt z rodziną uwikłaną w problem przemocy domowej”, które zostało przeprowadzone w budynku Komisariatu Policji w Pruszkowie w dniach 18 - 19.11.2021 roku. Celem głównym szkolenia była pomoc funkcjonariuszom Policji podejmującym interwencję w rodzinie z problemem przemocy w nawiązaniu kontaktu z osobami uwikłanymi w przemoc tak, aby motywować te osoby do poszukiwania dalszej pomocy, aby zatrzymać zjawisko przemocy w rodzinie. W szkoleniu wzięło udział 21 osób.

6. Realizacja Powiatowego Programu Działań Profilaktycznych w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie na lata 2021 – 2024.

Realizując szeroko pojęte działania na rzecz zapobiegania zjawisku przemocy w rodzinie, traktując rodzinę w kategoriach zwartego systemu naczyń powiązanych ze sobą na zasadzie sprzężenia zwrotnego, Zespół Ośrodków Wsparcie w Piastowie opracował Powiatowy Program Działań Profilaktycznych w Zakresie Promowania i Wdrażania Prawidłowych Metod Wychowawczych w Stosunku do Dzieci w Rodzinach Zagrożonych Przemocą w Rodzinie na lata 2021 - 2024. Program został przyjęty przez Radę Powiatu uchwałą numer XLI.322.2021 z dnia 21 grudnia 2021 roku. Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci to zadanie realizowane przez administrację rządową, ale także samorządową. Niniejszy Program ma za zadanie wskazać na rozwiązania służące zmniejszeniu zjawiska przemocy w Powiecie Pruszkowskim i przyczynić się do wypromowania oraz wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych, szczególnie w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie związane z udzielaniem schronienia, a także z udzielaniem pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, psychiatrycznej realizuje przede wszystkim nasza placówka.

W 2021 roku żadne z zadań Programu nie zostało zrealizowane z powodu odgórnie wprowadzonych obostrzeń dotyczących dzieci i młodzieży uczącej się, w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju. Środki finansowe w kwocie 30.734,00 złotych zostały zwrócone w całości do Starostwa.

7. Spotkanie z osobą uzależnioną działającą z ramienia AA.

Jednym z działań podjętych w kierunku podniesienia świadomości specjalistów na temat uzależnień była organizacja spotkań z osobą uzależnioną działającą z ramienia AA. Spotkanie miały formę rozmowy i miały na celu edukację na temat zjawiska uzależnienia z perspektywy osoby zmagającej się z uzależnieniem. Odbływały się na terenie Zespołu Ośrodków Wsparcia w Piastowie, brali w nim udział specjaliści zatrudnieni w Ośrodku.

8. Prace nad projektem współpracy z Powiatem Grodziskim w 2022 roku.

Pod koniec 2021 roku przygotowano projekt porozumienia w sprawie współpracy między Powiatem Grodziskim a Powiatem Pruszkowskim w zakresie realizacji zadania publicznego z obszaru pomocy społecznej na rzecz mieszkańców Powiatu Grodziskiego, polegającego na udzielaniu w uzasadnionych sytuacjach schronienia dla dwóch osób będących w kryzysie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej funkcjonującym w ramach Zespołu Ośrodków Wsparcia. Specjaliści Zespołu Ośrodków Wsparcia będą świadczyć całodobowe interdyscyplinarne działania na rzecz umieszczonych w pokojach schronienia osób i rodzin będących w stanie kryzysu.

9. Podjęte interwencje.

Pracownicy Zespołu Ośrodków Wsparcia w ramach wykonywanych zadań są gotowi w przypadku sytuacji kryzysowej podjąć działania interwencyjne całodobowo, w weekendy i święta. Ponadto pracownicy zgłoszeni przez inne instytucje brali udział w interwencjach wyjazdowych w ustalonym wspólnie terminie.

W 2021 roku odbyły się następujące interwencje:

- wyjazdowe na zgłoszenie instytucji – 1 (na prośbę dyrektor szkoły specjaliści podjęli interwencję w domu rodziców, po śmierci samobójczej ich syna oraz na terenie Zespołu Ośrodków Wsparcia objęli specjalistyczną opieką wychowawczą klasę, której był uczniem),
- telefoniczne – 93 (interwencje te dotyczyły najczęściej problemów w radzeniu sobie z lękiem przed chorobą, stanami depresyjnymi i lękowymi związanymi z izolacją domową, problemów w relacji z dziećmi i w rodzinie, okołorozwodowymi, konfliktów małżeńskich, szukania pomocy dla swoich nastoletnich dzieci oraz sytuacji doświadczania zachowań agresywnych i przemocowych. Osoby były zapraszane na konsultacje do Zespołu Ośrodków Wsparcia bądź kierowane do kontaktu z placówkami zajmującymi się pomocą dzieciom i młodzieży),
- w terenie – 4 interwencje (przyjazd do Zespołu Ośrodków Wsparcia w celu przyjęcia osoby doświadczającej gorącej przemocy, przywiezionej przez policję – 2 razy, przyjazd do Zespołu Ośrodków Wsparcia po telefonie, że do Ośrodka została przez koleżankę przyprowadzona młoda dziewczyna, która wzięła bardzo dużą ilość leków nasennych oraz nocna wizyta z mieszkanką pokoju schronienia w Przychodni Zdrowia z powodu złego samopoczucia).

IV. STATYSTYCZNE WYNIKI W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ.

Tabela nr 1. Zestawienie ilościowe pomocy udzielonej w ramach realizacji zadań w ramach Zespołu Ośrodków Wsparcia w 2021 roku.

FORMY POMOCY	ILOŚĆ KONSULTACJI W 2021 ROKU		
	OIK	SOW	OIK + SOW
Konsultacje psychologiczne	1524	164	1688
Konsultacje terapeutyczne	356	0	356
Konsultacje pedagogiczne	4	0	4
Konsultacje socjalne	6	161	167
Konsultacje psychiatryczne	156	24	180

Konsultacje prawne	153	148	301
SUMA WSZYSTKICH KONSULTACJI	2199	497	2696

Powyższa tabela prezentuje zestawienie ilościowe konsultacji, które odbyły się na terenie Zespołu Ośrodków Wsparcia w 2021 roku. Uwzględniono w nim wszystkie rodzaje konsultacji (psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne, socjalne, prawne i psychiatryczne). Podsumowując, w roku 2021 łącznie odbyło się 2696 konsultacji, z czego 2199 w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, a 497 w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Wykres poniższy pokazuje procentowy udział poszczególnych rodzajów konsultacji. Wynika z niego, że 76% wszystkich oddziaływań stanowią konsultacje psychologiczno-terapeutyczne i pedagogiczne.

Wykres nr 1.

Tabela nr 2. Zestawienie ilościowe osób korzystających z pomocy w Zespole Ośrodków Wsparcia w 2021 roku z podziałem na płeć (K- kobiety, M- mężczyźni, Dz- dzieci).

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY W 2021 ROKU		
	K	M	DZ
Konsultacje psychologiczne	201	63	15
Konsultacje terapeutyczne	47	20	0
Konsultacji pedagogiczne	0	0	6
Konsultacje socjalne	16	0	2
Konsultacje psychiatryczne	117	45	0
Konsultacje prawne	209	45	0
Schronienie tymczasowe (do 3 miesięcy)	9	0	2
SUMA WSZYSTKICH OSÓB	599	173	25

Wykres nr 2

W 2021 roku głównymi beneficjentami Ośrodka były kobiety (599 kobiet, co stanowi 75% wszystkich osób - wykres kołowy nr. 2)

W 2021 roku z pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej skorzystało 658 osób pełnoletnich. Zdecydowaną większość osób stanowiły kobiety (486, co stanowi 72% wszystkich osób). Natomiast z pomocy ambulatoryjnej i z tymczasowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2021 roku skorzystało łącznie 119 osób. Zdecydowaną większość osób stanowiły kobiety (113, co stanowi 95% wszystkich osób), dane przedstawione w tabeli nr 4 i wykresie kołowym nr 4. W roku 2021 ze schronienia skorzystało 11 osób, w tym 9 kobiet oraz 2 dzieci.

Tabela nr 3. Zestawienie ilościowe osób korzystających z pomocy w OIK w 2021 roku. z podziałem na płeć (K- kobiety, M- mężczyźni, Dz- dzieci).

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z OIK W 2021 ROKU		
	K	M	DZ
Konsultacje psychologiczne	187	62	14
Konsultacje terapeutyczne	44	20	0
Konsultacje pedagogiczne	0	0	6
Konsultacje socjalne	6	0	0
Konsultacje psychiatryczne	104	45	0
Konsultacje prawne	145	45	0
Schronienie tymczasowe	0	0	0

(do 3 miesięcy)			
SUMA WSZYSTKICH OSÓB	486	172	20

Wykres nr 3

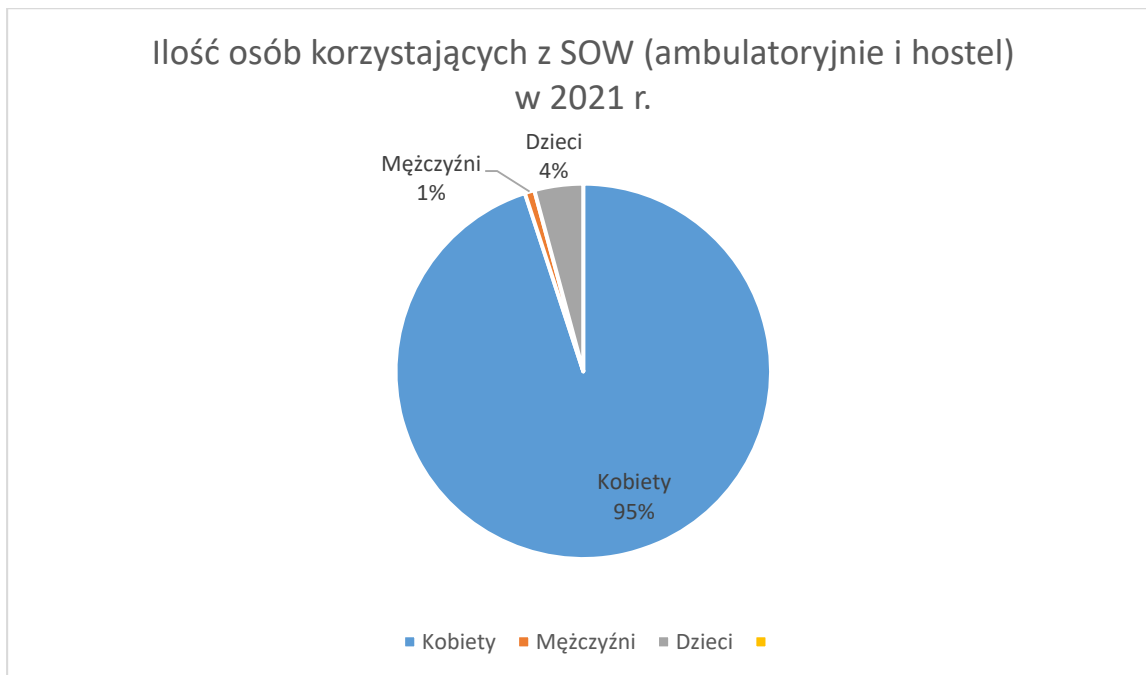

Tabela nr 4. Zestawienie ilościowe osób korzystających z pomocy w SOW (ambulatoryjnie i hostel) w 2021 roku z podziałem na płeć (K- kobiety, M- mężczyźni, Dz- dzieci).

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z SOW (ambulatoryjnie i hostel) W 2021 ROKU		
	K	M	DZ
Konsultacje psychologiczne	14	1	1
Konsultacje terapeutyczne	3	0	0
Konsultacje pedagogiczne	0	0	0
Konsultacje socjalne	10	0	2
Konsultacje psychiatryczne	13	0	0

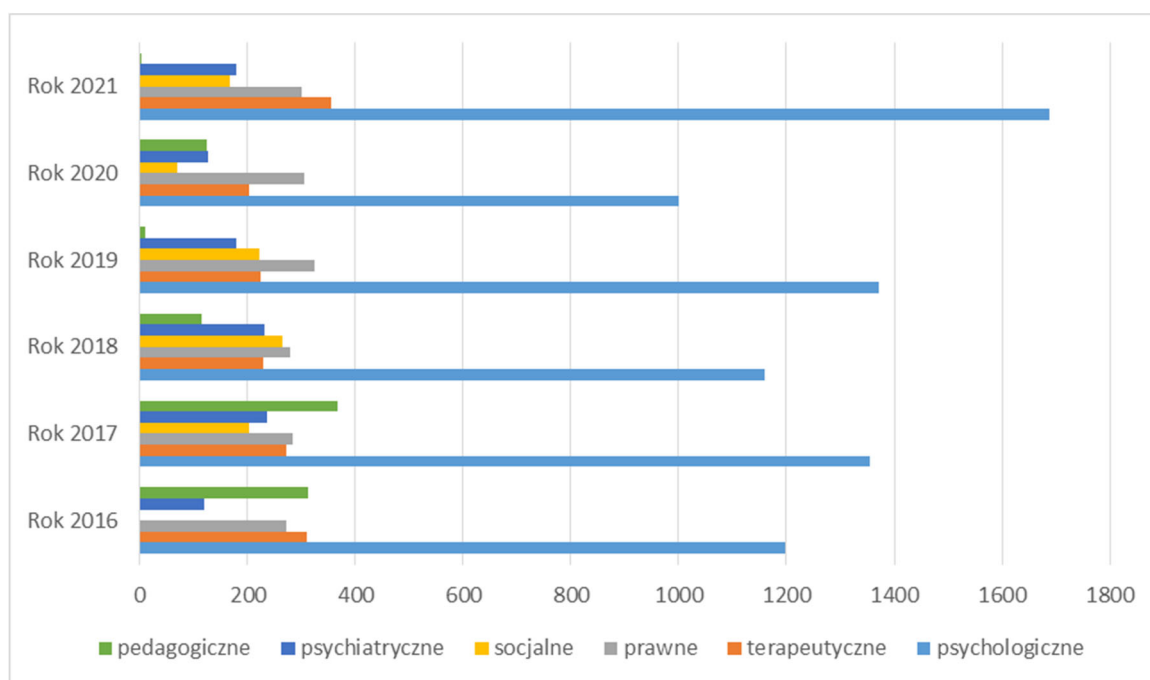
Konsultacje prawne	64	0	0
Schronienie tymczasowe (do 3 miesięcy)	9	0	2
SUMA WSZYSTKICH OSÓB	113	1	5

Wykres nr 4

V. PODSUMOWANIE REALIZACJI DZIAŁAŃ. UWAGI, PLANY.

Wykres udzielonych konsultacji w Zespole Ośrodków Wsparcia w latach 2015-2021.

Przedstawiony wykres prezentuje, że największy odsetek udzielanej pomocy w 2021 roku stanowią konsultacje psychologiczne. W dalszej kolejności występuje zapotrzebowanie na pomoc terapeutyczną oraz prawną. Równie istotne jest wsparcie socjalne i lekarza psychiatry.

Uwagi i plany:

- utrzymanie funkcjonowania Ośrodka w pełnym wymiarze pomimo istniejącego zagrożenia epidemicznego,
- zachowanie pełnego dostępu do specjalistów przy zastosowaniu środków ostrożności mających na celu zmniejszenie ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa choroby COVID-19,
- powrót do grupowych form spotkań, takich jak: warsztaty, grupy wsparcia, treningi umiejętności psychologicznych i społecznych, eventy (np. pikniki rodzinne, koncerty charytatywne), w przypadku trudności związanych z obostrzeniami wynikających z pandemii koronawirusa, próba organizacji powyższych wydarzeń będzie podjęta w formie online (przez platformy Zoom, MS Teams, itp.),
- dalsze podnoszenie kwalifikacji specjalistów Zespołu Ośrodków Wsparcia,

- prowadzenie szkoleń interdyscyplinarnych dla pracowników instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy,
- przejęcie kompetencji do wykonania zadań publicznych z zakresu interwencji kryzysowej dla mieszkańców Powiatu Grodziskiego.

Specjaliści Zespołu Ośrodków Wsparcia w Piastowie pozostają w ciągłej gotowości do realizacji swoich zadań i pomocy osobom, które znalazły się w sytuacji kryzysu, bądź doświadczają przemocy. Dążąc do zminimalizowania skutków przemocy w rodzinie na terenie Powiatu, współpracują również z innymi instytucjami z terenu Powiatu zajmującymi się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy.

VI. BIBLIOGRAFIA

1. BADURA-MADEJ Wanda, DOBRZYŃSKA-MESTERHAZY Agnieszka: *Przemoc w rodzinie : interwencja kryzysowa i psychoterapia.* - [Wyd.2]. - Kraków : Wydaw. UJ, 2000;
2. LIPOWSKA-TEUTSCH Anna: *Rodzina a przemoc.*- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.-Warszawa, 2010;
3. STOWARZYSZENIE „NIEBIESKA LINIA”: *Cykle przemocy w rodzinie.*-materiały własne.